Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2026/2618

23.11.2026.

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2026/2618

(2026. gada 20. novembris)

par palīdzības pasākumu saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu nolūkā atbalstīt Ukrainas bruņotos spēkus, veicot tāda militārā ekipējuma kopīgo iepirkumu, kas nav paredzēts nāvējoša spēka pielietošanai

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 41. panta 2. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 ([1]) izveido Eiropas Miera mehānismu (EMM), ar ko dalībvalstis finansē Savienības darbības, kuras tiek veiktas kopējās ārpolitikas un drošības politikas ietvaros, lai saskaņā ar Līguma 21. panta 2. punkta c) apakšpunktu saglabātu mieru, novērstu konfliktus un stiprinātu starptautisko drošību. Jo īpaši, ievērojot Lēmuma (KĀDP) 2021/509 1. panta 2. punktu, EMM ir jāizmanto, lai finansētu palīdzības pasākumus, piemēram, darbības nolūkā stiprināt tādas trešo valstu un reģionālo un starptautisko organizāciju spējas, kas saistītas ar militāriem un aizsardzības jautājumiem.

(2) Pamatojoties uz Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu par Ukrainas palīdzības fondu, Padome 2024. gada 18. martā ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2024/890 ([2]) grozīja Lēmumu (KĀDP) 2021/509, lai 2024. gadā par 5 000 000 000 EUR faktiskajās cenās palielinātu EMM kopējo finansējuma maksimālo apjomu – summu, kura īpaši atvēlēta Ukrainai un kuras mērķis ir nodrošināt ilgtspējīgu un prognozējamu militāro atbalstu Ukrainai. Militārais atbalsts Ukrainai minētās atvēlētās summas ietvaros arī turpmāk būtu jāvirza, pamatojoties uz Ukrainas bruņoto spēku (*AFU*) mainīgajām vajadzībām, cenšoties maksimāli palielināt Savienības nodrošināto pievienoto vērtību un papildinot divpusējos centienus, un tas būtu jārealizē, īstenojot strukturētāku, efektīvāku un pragmatiskāku pieeju, izmantojot lielāku kopīgu iepirkumu no Savienības aizsardzības industrijas, Norvēģijas un Ukrainas.

(3) Lielākajā kopīgajā iepirkumā, kura mērķis ir atvēlētās summas ietvaros apmierināt Ukrainas vajadzības, būtu jāizmanto labi funkcionējošas valsts iepirkuma struktūras, kā arī esošie pamatlīgumi. Nepieciešamā aizsardzības ekipējuma kopīgajā iepirkumā no Savienības aizsardzības industrijas, Norvēģijas un Ukrainas, tostarp no mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, būtu jānodrošina elastība piegādes ķēdēs, kurās var būt dalībnieki, kuri ir iedibināti ārpus Savienības, Norvēģijas un Ukrainas vai kuru ražotnes atrodas ārpus Savienības, Norvēģijas un Ukrainas, tādējādi nodrošinot, ka pienācīgi tiek ņemtas vērā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses, neradot jaunus ziņošanas pienākumus.

(4) Šā palīdzības pasākuma ietvaros būtu jāveicina iniciatīvas, kas apvieno Eiropas un Ukrainas aizsardzības industrijas partnerus, tostarp ar kopuzņēmumu starpniecību, ņemot vērā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses. Šajā sakarā un šā palīdzības pasākuma nolūkos kopīgais iepirkums attieksies uz līgumiem un pasūtījumiem, ko noslēgušas un veikušas vismaz divas dalībvalstis, ievērojot vadošās valsts pieeju, vai vismaz viena dalībvalsts un Ukraina, vai izmantojot vienas dalībvalsts īstenotu iepirkumu, kurā iesaistīta aizsardzības industrija no vismaz vienas dalībvalsts un Ukrainas, vai Ukrainas īstenotu iepirkumu, ko finansē vismaz viena dalībvalsts. Kopīgajam iepirkumam būtu jāspēj ietvert arī saistītus Eiropas Aizsardzības aģentūras projektus.

([1]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 (2021. gada 22. marts), ar ko izveido Eiropas Miera mehānismu un atceļ Lēmumu (KĀDP) 2015/528 (OV L 102, 24.3.2021., 14. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2024/890 (2024. gada 18. marts), ar kuru groza Lēmumu (KĀDP) 2021/509, ar ko izveido Eiropas Miera mehānismu (OV L, 2024/890, 19.3.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/890/oj).

(5) Šā palīdzības pasākuma īstenošanas pamatā ir *AFU* prioritārās vajadzības, kurās ņemtas vērā prioritārās prasības, ko, izmantojot ES Militārā štāba koordinācijas centra vienību, paziņojusi Ukrainas misija Eiropas Savienībā. Turklāt 2026. gada 7. oktobrī Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un politikas jautājumos saņēma Ukrainas lūgumu Savienībai palīdzēt *AFU* ar svarīgu ekipējumu dronu, pretgaisa aizsardzības ekipējuma, munīcijas, elektroniskās karadarbības ekipējuma, radaru ekipējuma un sprāgstvielu kategorijās.

(6) Šis palīdzības pasākums ir jāīsteno, ņemot vērā Lēmumā (KĀDP) 2021/509 noteiktos principus un prasības, jo īpaši atbilstību Padomes Kopējai nostājai 2008/944/KĀDP ([3]), un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi, ja vien šajā lēmumā nav noteikts citādi. Saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 26. panta 7. punktu ir lietderīgi, ka Padome atļauj finansēt šo palīdzības pasākumu, izmantojot papildu iemaksas, kas pārsniedz 50 % no atsauces summas.

(7) Padome atkārtoti apstiprina apņēmību aizsargāt, veicināt un īstenot cilvēktiesības, pamatbrīvības un demokrātijas principus un stiprināt tiesiskumu un labu pārvaldību atbilstīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtiem, Vispārējai cilvēktiesību deklarācijai un starptautiskajām tiesībām, jo īpaši starptautiskajām cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Izveide, mērķi, darbības joma un ilgums

1. Ar šo tiek izveidots palīdzības pasākums par labu Ukrainai ("saņēmējs"), kas finansējams no Eiropas Miera mehānisma (EMM) ("palīdzības pasākums").

2. Palīdzības pasākuma mērķi ir šādi:

a) palīdzēt stiprināt Ukrainas bruņoto spēku spējas un noturību, lai aizsargātu Ukrainas neatkarību, suverenitāti un teritoriālo integritāti; un

b) aizsargāt civiliedzīvotājus pret notiekošo militāro agresiju, nodrošinot militāro ekipējumu, kas nav paredzēts nāvējoša spēka pielietošanai, kuru kopīgi iepērk pēc iespējas ātrāk.

3. Lai sasniegtu 2. punktā noteiktos mērķus, palīdzības pasākums finansē kopīgu iepirkumu šādiem militārā ekipējuma veidiem, kas nav paredzēti nāvējoša spēka pielietošanai:

a) droni;

b) pretgaisa aizsardzības ekipējums;

c) elektroniskās karadarbības ekipējums;

d) radaru ekipējums.

Palīdzības pasākums finansē arī saistītās apmācības un transporta izmaksas.

([3]) Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP (2008. gada 8. decembris), ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

4. Atkāpjoties no noteikumu par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi ("izpildes noteikumi") 3. grāmatas 50. un 50.a panta, šā panta 3. punktā minēto militāro ekipējumu kopīgi iepērk no ekonomikas dalībniekiem, tostarp, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kuri ir iedibināti Savienībā, Norvēģijā vai Ukrainā, un tā izcelsme ir Savienībā, Norvēģijā vai Ukrainā. Piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013 ([4]) 60. pantā izklāstītos izcelsmes iegūšanas noteikumus. Par atbilstīgu uzskata arī militāro ekipējumu, kura svarīga ražošanas stadija, ko veido galīgā montāža, ir notikusi Savienībā, Norvēģijā vai Ukrainā. Minēto dalībnieku piegādes ķēdēs var būt ekonomikas dalībnieki, kuri ir iedibināti ārpus Savienības, Norvēģijas vai Ukrainas vai kuru ražotnes atrodas ārpus Savienības, Norvēģijas vai Ukrainas. Šajā sakarā ņem vērā dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses.

5. Kopīgos iepirkumus, ko īsteno šā palīdzības pasākuma ietvaros, veic 4. panta 2. punktā uzskaitītie subjekti, izmantojot kopīgo iepirkumu, ko īsteno vismaz divas dalībvalstis vai vismaz viena dalībvalsts un Ukraina, vai izmantojot vienas dalībvalsts īstenotu iepirkumu, kurā iesaistīta aizsardzības industrija no vismaz vienas dalībvalsts un Ukrainas, vai Ukrainas īstenotu iepirkumu, ko finansē vismaz viena dalībvalsts. Pēdējos trīs minētajos gadījumos ir atļauts piedalīties ekonomikas dalībniekiem, kuri ir iedibināti vai ražo ekipējumu Ukrainā, izņemot gadījumus, kad trešai valstij vai trešās valsts subjektam pieder vairāk nekā 50 % no minētajiem ekonomikas operatoriem, un tas ietekmē dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses. Šo ekonomikas dalībnieku piegādes ķēdēs var būt ekonomikas dalībnieki, kuri ir iedibināti ārpus Ukrainas vai kuru ražotnes atrodas ārpus Ukrainas. Šajā sakarā ņem vērā dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses. Kopīgo iepirkumu var arī īstenot, izmantojot saistītus Eiropas Aizsardzības aģentūras projektus.

6. Palīdzības pasākuma ilgums ir no šā lēmuma stāšanās spēkā dienas līdz 2028. gada 30. jūnijam.

2. pants

Finansiālā kārtība

1. Finanšu atsauces summa, kas paredzēta ar palīdzības pasākumu saistīto izdevumu segšanai, ir 100 000 000 EUR.

2. Visus izdevumus pārvalda saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi. Atkāpjoties no EMM izpildes noteikumu 3. grāmatas 50. un 50.a panta, dalība kopīgā iepirkuma procedūrās ir atvērta tikai šā lēmuma 1. panta 4. punktā minētajiem ekonomikas dalībniekiem attiecībā uz militāro ekipējumu, kura izcelsme ir norādīta minētajā punktā.

3. Saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 29. panta 5. punktu palīdzības pasākumu administrators pēc šā lēmuma pieņemšanas var aicināt veikt iemaksas līdz 67 000 000 EUR apmērā. Līdzekļus, ko palīdzības pasākumu administrators aicinājis iemaksāt, izmanto tikai tam, lai maksātu izdevumus robežās, kuras ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 izveidotā Mehānisma komiteja apstiprinājusi saistītajā grozošajā budžetā un ikgadējos budžetos, kas atbilst palīdzības pasākumam. Šo palīdzības pasākumu var finansēt, izmantojot papildu iemaksas, kas pārsniedz 50 % no 1. punktā minētās atsauces summas.

4. Iepirkuma līgumus vai pasūtījumus, kas saistīti ar palīdzības pasākuma īstenošanu, noslēdz vai veic pēc iespējas ātrāk. Ar palīdzības pasākuma īstenošanu saistītie izdevumi ir attiecināmi no šā lēmuma pieņemšanas dienas līdz 2027. gada 31. decembrim. Pienācīgi pamatotos gadījumos, kad pastāv neparedzēti vai ārkārtēji apstākļi, piemēram *force majeure* gadījumā, piegādes veic ne vēlāk kā 2028. gada 30. jūnijā.

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

3. pants

Vienošanās ar saņēmēju

1. Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis") panāk nepieciešamās vienošanās ar saņēmēju, lai nodrošinātu, ka tas kā nosacījumu atbalsta sniegšanai ar palīdzības pasākumu pilda ar šo lēmumu noteiktās prasības un nosacījumus.

2. Šā panta 1. punktā minētajās vienošanās iekļauj noteikumus, kas saņēmējam uzliek pienākumu nodrošināt, ka:

a) Ukrainas bruņoto spēku vienības, kas saņem atbalstu ar palīdzības pasākumu, ievēro attiecīgās starptautiskās tiesības, jo īpaši starptautiskās cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības;

b) jebkuri ar palīdzības pasākumu nodrošinātie aktīvi tiek pienācīgi un efektīvi izmantoti nolūkos, kādiem tie tika nodrošināti;

c) jebkuri ar palīdzības pasākumu nodrošinātie aktīvi tiek pienācīgi uzturēti, lai nodrošinātu to lietojamību un funkcionālu pieejamību visā to dzīves ciklā;

d) tiek turpināta atbilstīgu pasākumu īstenošana, lai novērstu iespējamu ar palīdzības pasākumu nodrošināto aktīvu novirzīšanu un apkarotu to;

e) nekādi ar palīdzības pasākumu nodrošinātie aktīvi netiek nozaudēti vai bez iepriekšējas Augstā pārstāvja piekrišanas nodoti tādām personām vai subjektiem, ko neparedz minētās vienošanās.

3. Šā panta 1. punktā minētajās vienošanās iekļauj noteikumus par palīdzības pasākuma ietvaros sniegtā atbalsta apturēšanu un izbeigšanu gadījumā, ja tiek konstatēts, ka saņēmējs nepilda 2. punktā noteiktos pienākumus.

4. pants

Īstenošana

1. Augstais pārstāvis ir atbildīgs par šā lēmuma īstenošanas nodrošināšanu saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi un integrētajai metodiskajai sistēmai, kas izveidota, lai novērtētu un identificētu nepieciešamos pasākumus un kontroles attiecībā uz palīdzības pasākumiem no EMM.

2. Šā lēmuma 1. panta 3. punktā minētās darbības var īstenot:

a) Čehijas Republikas Aizsardzības ministrija;

b) Dānijas Aizsardzības ministrija;

c) Francijas Aizsardzības ministrija;

d) Vācijas Aizsardzības ministrija;

e) Itālijas Aizsardzības ministrija;

f) Latvijas Aizsardzības ministrija vai Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkuma centrs;

g) Nīderlandes Aizsardzības ministrija;

h) Polijas Aizsardzības ministrija, Iekšlietu un pārvaldes ministrija vai Valdības stratēģisko rezervju aģentūra;

i) Portugāles Aizsardzības ministrija;

j) Zviedrijas Aizsardzības ministrija vai Zviedrijas Aizsardzības materiālu pārvalde.

5. pants

Dalībvalstu atbalsts

Dalībvalstis atļauj šā lēmuma 1. pantā minētā militārā ekipējuma, tostarp pavadošā personāla, tranzītu caur to teritorijām, tostarp gaisa telpu, atbilstoši Lēmuma (KĀDP) 2021/509 56. panta 3. punktam.

6. pants

Pārraudzība, kontrole un izvērtēšana

1. Augstais pārstāvis pārrauga, kā saņēmējs pilda 3. pantā noteiktos pienākumus. Minēto pārraudzību izmanto tam, lai nodrošinātu izpratni par 3. pantā noteikto pienākumu nepildīšanas kontekstu un riskiem un lai palīdzētu novērst šādu nepildīšanu, tostarp starptautisko cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus, ko izdara ar palīdzības pasākumu atbalstītās Ukrainas bruņoto spēku vienības.

2. Ekipējuma kontroli pēc tā nosūtīšanas organizē šādi:

a) piegādes verifikācija – īpašumtiesību nodošanas brīdī galalietotājiem spēkiem ir jāparaksta EMM piegādes sertifikāti;

b) inventarizācijas ziņojumi – saņēmējam reizi gadā ir jāziņo par noteiktu priekšmetu inventarizāciju līdz brīdim, kad Politikas un drošības komiteja (PDK) šādu ziņošanu vairs neuzskata par nepieciešamu;

c) apmeklējumi uz vietas – saņēmējam pēc pieprasījuma ir jānodrošina Augstajam pārstāvim un EMM revidentiem piekļuve pārbaužu uz vietas un EMM revīziju veikšanai.

3. Augstais pārstāvis pēc tam, kad palīdzības pasākums ir pabeigts, veic galīgo izvērtēšanu, lai novērtētu, vai palīdzības pasākums ir palīdzējis sasniegt 1. panta 2. punktā noteiktos mērķus.

7. pants

Ziņošana

Īstenošanas laikposmā Augstais pārstāvis saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 63. pantu sniedz PDK pusgada ziņojumus par palīdzības pasākuma īstenošanu. Palīdzības pasākumu administrators saskaņā ar minētā lēmuma 38. pantu regulāri informē ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 izveidoto Mehānisma komiteju par ieņēmumu un izdevumu izpildi, tostarp, sniedzot informāciju par iesaistītajiem piegādātājiem un apakšuzņēmējiem.

8. pants

Apturēšana un izbeigšana

1. PDK saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 64. pantu var nolemt pilnībā vai daļēji apturēt palīdzības pasākuma īstenošanu.

2. PDK var ieteikt Padomei izbeigt palīdzības pasākumu.

9. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē, 2026. gada 20. novembrī

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

T. BYRNE